

en Fordeel for de 9 Fæstefamilier ved at paa-
lægge Godsøieren en Forpligtelse til at sælge
til dem, imod at man da opgiver den 10de
Familie, saa stiller det sig dog uretlig for
min Følelse, som om det er noget håardt,
der derved er handlet mod den 10de Familie.
Jeg kan ikke frigjøre mig for denne Følelse,
og, naar der altsaa bliver Spørgsmaal om at
søge Hjælp for den 10de Familie, hvor der
er Forhold tilstede af den Bessaffenhed, at man
maa sige: „Saa, her see vi, hvor håardt Om-
stændighederne kunne træffe den,“ da vilde det
derfor være stemmende med mine Ønsker, om
der maatte lade sig finde Midler til at komme
Familien til Hjælp. Jeg skal imidlertid villeg
indrømme, at den Anvisning, som er givet i
det foreliggende Lovforslag, ikke er heldig. Der
er saare mange og velbegrundede Indvæn-
ger, som lade sig reise dertil, og jeg skal
strax nævne en af disse, som jeg lægger Højt
Vægt paa, nemlig Bestemmelsen om Laan ind-
til $\frac{3}{4}$ af Børdien. Det er høiere Laan, end
man i Almindelighed pleier at tilstaae som
Prioritet, og det er ogsaa dette Moment, der
kan benyttes til Støtte for den Paastand, at
der her er Tale om at gøre en Opoffrelse for
Statens Side. Men, hvis der kun var
Spørgsmaal om at indrømme en saadan
Fæstefamilie et Laan paa Billige Vilkaar og
et Laan, som kunde ventes at blive henstaaende
i længere Tid, da vilde jeg rigtig nok meget
ønske, at man vilde vise den Billighed mod
den 10de Familie at gaae ind derpaa. Men
Statskassen laaner dog ellers ikke ud, siger
man. Saa, ganske rigtig, der har man Ret;
det vilde være en overordentlig Anvendelse af
Statskassens Midler at tilstaae Laan under
saadanne Omstændigheder. Saa for en Fare
for Finantsernes Overbeholdelse, som det er
4de Medlem for København vilde finde det,
kan jeg dog ikke see, idet der vistnok kun ganske
indtagelsesvis vilde blive Spørgsmaal om
at komme en saadan Familie til Hjælp, netop
af den Grund, som er fælles for det erede
5te Medlem for 2den Kreds (Haffner). Men
under Forudsætning af, at der kom til at
foreligge et saadant Tilfælde, saa maa jeg dog
ogsaa henvise til, at vi have Stiftelser, som
hidtil udlaaene deres Midler til 4 pCt. ad-

lig; — jeg skal indrømme, at det er urime-
ligt at udlaaene til 4 pCt, men det stæer fae-
ttik. Soro Academi, hvis Regnskab jeg netop
i dette Døeblik har under Revision, har i det
sidste Aar udlaaent over 130,000 Rbd., og
dets Døebstud var 103,000 Rbd. Disse
Midler blive udlaaente til Private til 4 pCt.,
og det maa dog indrømmes, at dem, der saae
saadanne Laan, tilstaaes det en meget stor Be-
jævnthedsfølelse. Jeg vil derfor henstille til Over-
vejelser, om man ikke skulde ved en Udbetaling
til Ministeren for Kultur og Undervisnings-
væsenet kunne afbøde ham til at tage et
bestemt Laan til en saadan 10de Familie
til 4 pCt. Indrømmelsen af Laan, naar det til-
fælde engang maatte indtraffe, at en Familie virkelig kom til at lide af et
hårdt som Følge af den Begunstigelse, som
9 andre Familier havde, da saadanne

Lehmann. Jeg behøver ikke at forstikke,
at jeg anseer det for overordentlig glædeligt,
at denne adelige Forsættling har været i vor
Bondestand, og at den faktisk efterfølgende
hos vore Jordbønder, thi jeg tror, at det er
den, som har gjort, at det virkelig er en
familie, og at der virkelig er en saadan
hold i vor Bondestand, og til Bevis for, at jeg
ikke mangler Sind og Dine for det, skal jeg
brand Under henvisning til hvad jeg allerede
ikke forlanger, at De dog skal huffe,
huffet det næppe selv (min Deeltagelse i
denne Lov af 19de Februar 1861, hvor jeg
paa en Maade paa Bondemandens Vegne for-
brede, at naar Godsøieren skulde gaae den bli-
handlede Fordeel, som de satte meget stor Værdi
paa, og som i mangfoldige Tilfælde næsten var
Udeliggelse for en rigtig Udvikling af deres
eget Agerbrug, som skulde være en saadan
dant Herdit til de enkelte Familier. Det er
ikke det, jeg forstaaer ved Communisme, at
man søger gennem Lovgivning at indbringe
Forhold saaledes, at de vilde muntlige Fordele
deraf tilfælde de Indvilder, der skulde på disse
Forhold, thi det gjælder om enhver Lov, der
ikke omfatter det hele Folk, naar vi give Lov
om Forhold, som i Grupper eller klasser vises
være en Mængde Indvilder, som vilde
vil. Et træffe Bestemmelser om Skaar og